

NACZELNE DOWODZTWO W.P.

Warszawa, dn. 16. września 1919 r

Szef Sztabu Generalnego

O d p i s. m

Nr. 2983/I.

Szkoła Sztabu Generalnego

Do

Para II. Wiceministra Spraw Wojskowych.

Nr. 2444/I z dnia 22. VIII. postawiłem z ramienia N. D. żądanie, aby od jesieni r.b. kurs dla oficerów Szt. Gen. trwał cały rok, z równoczesnym podporządkowaniem go, z wyjątkiem spraw administracyjnych, pod Szefa Sztabu Generalnego.

Jak z nadesłanego programu M.S. Wojsk. /pismo L.dz. 3180/II. W.M. z dnia 6/IX jest widocznym, postulat ten nie został uwzględniony.

Teraźniejszy Szt. Gen. W.P. - o ile go wogóle tak nazwać można - jest niejednolitym, a pod względem fachowości zupełnie niewystarczającym. Składa się z kilku wyższych oficerów o pełnym fachowym wykształceniu i kilku wyższych oficerów, którzy przez swoją wyjątkową inteligencję przezwyciężyli braki fachowego wykształcenia i z pomocą rutyny wojennej za pełnych of. Szt. Gen. uchodzić mogą; reszta zaś oficerów Szt. Gen. jest tylko dorywczo i jednostronnie wykształcona i odpowiada tylko w poszczególnych działach służby Sztabu Gen.

Użycie tych oficerów w innych działach jest niemożliwym. Ten stan musi, zdaniem moim, ulec jaknajprędzej i jaknajrychlej zmianie.

Polska musi być przygotowana w blizkiej przyszłości do prowadzenia wojny z Niemcami. Szt. Gen. W.P. musi potrafić konkurować pod każdym względem ze sztabem generalnym niemieckim i musi być przeto lepszym do szt. gen. rosyjskiego i austriackiego, które, jak wiem z doświadczenia, niem. szt. gen. nie dorosły. Możliwym to jest tylko w drodze bardzo gruntownej Szkoły i odpowiedniej praktyki.

Kilkumiesięczne dorywcze kursa, w których postęp jest prócz tego osłabiony trudnościami językowymi/ wykładowy język francuski/ są bezwarunkowo niewystarczające.

Kursa kilkumiesięczne wojenne zostały stworzone we wszystkich

armiach mocarstw europejskich dla stworzenia pomocniczego Szt.Gen. i zamknięcia luk w młodszej generacji Szt.Gen. powstałych przez awanse. Te armie miały jednak dostateczny rezerwoar wyższych i niższych oficerów Szt.Gen. o pełnym wykształceniu, mogły więc takimi kursami ^{się} zadowolnić. U nas tak nie jest. My musimy stworzyć jaknajprędzej cały nowy szt.Gen., wychować nie pomocników, lecz fachowców, przeznaczonych później na stanowiska kierujące. To jest bardzo zasadnicza różnica, którą uwzględnić się musi. Na to i jeden rok jest właściwie za mało - tworzy jednak, wzięwszy w rachubę, że nasi oficerowie rozporządzają znaczną rutyną wojenną, w każdym razie minimum.

Z powyższych względów nie mogę odstąpić od moich powyższem pismem żądanych postulatów i muszę żądać bezwarunkowego ich uwzględnienia. Jako Szef Szt. Gen., który obok Naczelnego Wodza za bezpieczeństwo kraju odpowiedzialność przed społeczeństwem ponosi i z powodu tego, jak we wszystkich państwach - najważniejszy głos tam mieć musi, gdzie chodzi o ustanowienie programu wojskowego, o przewidywanie konieczności wojskowych, żądam zasadniczo, aby dotyczące moje żądania były uwzględnione.

Żądam to przedewszystkiem odnośnie do stworzenia Szt. Gen. z którym pracować muszę, i nie mogę pozwolić, żeby nad uprawnieniami i logicznymi postulatami moimi przechodzono do porządku dziennego.

Głosy doradców technicznych są z pewnością bardzo ważne, nie mogę jednak zastąpić głosu decydującego tego, który ponosi odpowiedzialność.

Stawiam więc jeszcze raz żądanie stworzenia normalnego jednorocznego kursu Szt.Gen. i zwracam uwagę na bardzo daleko idące konsekwencje, które niewykonanie tego postulatu za sobą pociągnie.

Otrzymują: M.S.Wojsk. II. Wiceminister, do wiadomości Generalna Adjutantura Naczelnego Wodza i Gen Henrys / w tłumaczeniu/.

W szczególach do powyżej wymienionego zarządzenia M.S.Wojsk.Nr. 3 3180/II.W.M. zauważam, że przydział oficerów Szt.Gen. należy w myśl rozkazu 94 N.Do.w. do mojej wyłącznej kompetencji.

Zarządzony tym rozkazem bez mojej wiedzy i zezwolenia przydział ppłk. TINZA do Szkoły Szt.Gen. uważam za bezprzedmiotowy.

Za zgodność odpisu: **NA CZELNE DOWODZITWO WOJSK POLSKICH** W.z. **ADJUTANTURA GENERALNA** Szef Sztabu Generalnego **WARSZAWA**

Michał Dz. 2538, dnia 16/II 1925. /-/ Haller
Kapitan i Adjutant pułkownika
załącz. Wydział

